

IDENTIFICAREA MÂNTUITORULUI NOSTRU IISUS HRISTOS CU FIECARE PERSOANĂ UMANĂ

Alexandru Ioan PINTILIE

Abstract

Through His ministry, Christ restores the assumed human nature, reestablishing, with His sacrifice on the Golgotha, the divine image lost by Adam. The incarnation of Jesus Christ was made possible by the mystically union of the two natures in the Person of the Logos and that brought the rehabilitation and the renewal of the whole human nature. Thus, the Incarnation is the beginning of our salvation and deification, therefore of our holiness. The human holiness is fully realized by the death and Resurrection of Jesus Christ, because "God so loved the world that He gave His only and unique Son, so that everyone who trusts in Him may have eternal life" (John 3, 16). The Sacrifice of Christ is continuously made actual in the Church through the Holy Liturgy, through the Sacrament of Holy Eucharist.

Keywords: holiness, Incarnation, Liturgy, Eucharist, communion

Introducere

Iisus Hristos, Cel Unul Sfânt din Treime, este izvorul sfințirii, dar și modelul de sfințenie pentru întreg neamul omenesc. Cele trei direcții ale lucrării sfințitoare a lui Hristos Domnul sunt: către Dumnezeu Tatăl, evidențiată prin aspectul de jertfă; spre firea umană asumată în Iisus Hristos, constituind aspectul ontologic al mântuirii noastre; și direcția lucrării mântuitoare spre întreg neamul omenesc, adică aspectul recapitulativ al răscumpărării noastre din robia păcatului. Însă, Hristos Domnul nu ne mântuiește din exterior, ci din interior, ca Fiul al lui Dumnezeu întrupat, Care Și-a asumat firea omenească pentru mântuirea noastră¹.

Lucrarea de mântuire a lui Hristos este îndreptată spre firea Sa umană, umplută de dumnezeirea Lui, eliberată de afecte, pătimiri

¹ Pr. prof. Dumitru Radu, *Îndrumări misionare*, EIBMBOR, București, 1986, pp. 489-490.

și moarte, ca urmări ale păcatului strămoșesc. Luând firea noastră omenească și fiind la fel ca noi, cu excepția păcatului, adică Dumnezeu adevărat și om adevărat, El Își îndreaptă lucrarea Sa mântuitoare spre noi toți, din toate timpurile și locurile, ca pe toți să ne sfințească și să ne îndumnezeiască prin participarea la dumnezeirea manifestată în puterea pe care ne-o transmite prin firea Lui umană. Prin asumarea firii omenești, Hristos ne recapitulează în Sine pe toți, pentru ca toți oamenii să se mântuiască și să fie eliberați din robia păcatului și a morții, iar în final să fie împăcați cu Dumnezeu, prin jertfa Fiului Său. Însă, El recapitulează întreaga creație, fiindcă și ea a suferit în urma păcatului săvârșit de Adam. Ea și-a întunecat chipul și și-a împușinat existența, iar pentru a o reface și a o înălța pe o treaptă superioară de existență era nevoie de o astfel de jertfă². Lucrarea mântuitoare a lui Iisus Hristos se îndreaptă și către Dumnezeu, pentru a-L slăvi prin împăcarea noastră cu El prin eliberarea noastră din robia păcatului și a morții și prin împăcarea noastră în strălucirea dumnezeiască³.

Cele trei aspecte ale lucrării mântuitoare a lui Hristos, cât și cele trei forme ale Lui de slujire, cea profetică, arhierescă și cea împărătească, se împletesc și curg chiar din Fiul lui Dumnezeu Întrupat, ce Și-a asumat rolul de Mântuitor al lumii. Acest act al Întrupării este, tainic, a doua facere a lumii, singura cale de mântuire, sfințire și îndumnezeire a noastră. El reface, prin slujire, firea umană asumată, restabilind în noi chipul dumnezeiesc. Întruparea Fiului lui Dumnezeu a fost posibilă prin unirea celor două firi în Persoana Logosului, refăcând și înnoind în om întreaga lui fire. Astfel, Întruparea constituie începutul mântuirii și îndumnezeirii noastre, deci al sfințirii, realizată în mod deplin pe cruce și în Învierea lui Hristos din morți⁴, căci „Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

² Drd. Liviu Stoina, *Sfințenie și slujire în viața creștină*, în „Studii Teologice”, seria a II-a, anul XL (1988), nr. 1, p. 55.

³ Pr. prof. Dumitru Radu, *Mântuirea, a doua creație a lumii*, în „Ortodoxia”, anul XXXVIII (1986), nr. 2, p. 42.

⁴ *Ibidem*, p. 19.

1. Mântuitorul Hristos – izvor al sfințeniei noastre

În viața și învățătura Sa, Hristos ni Se descoperă ca modelul suprem de sfințenie. În acest sens, Sfântul Maxim Mărturisitorul ne spune că „cel ce iubește pe Hristos, desigur că-L și imită, după putere”⁵, căci „singur Dumnezeu e bun prin fire; iar bun prin hotărârea liberă a voinței este numai cel ce imită pe Dumnezeu”⁶.

Mântuitorul Iisus Hristos Se descoperă ca țintă finală și desăvârșită pentru noi, deoarece El este adevărul și proorocia în persoană. El ne oferă în mod real starea de sfințenie în persoana Sa, dându-Se ca pildă de urmat pentru noi: „Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). Astfel, Cuvântul lui Dumnezeu se face în firea noastră clar și luminos, iar adevărul revelat al Sfintei Scripturi este împlinit.

Predica Mântuitorului Hristos poate fi sintetizată în chemarea adresată oamenilor ca să primească Împărăția lui Dumnezeu, care începe de la Întruparea Sa, aceasta fiind unicul drum al vieții lor adevărate pentru dobândirea vieții veșnice, a sfințeniei, a îndumnezeirii⁷. Jertfa mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu de pe cruce, din iubire pentru noi, a fost necesară pentru îndumnezeirea noastră, pentru ca noi să avem din nou acces la sfințenie. Ea s-a transformat în izvor de viață pentru toți cei cuprinși în umanitatea Sa îndumnezeită. Prin ea, omul a primit puterea să înfăptuiască virtutea. Această virtute, săvârșită mereu, înseamnă sfințenie.

Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu Se întrupează cu scopul autojertfirii pentru mântuirea neamului omenesc. Și faptul că Se face întru totul asemenea nouă, este o jertfă pentru măreția Lui. Întreaga lucrare a lui Hristos de slujire a lumii are un profund caracter de jertfă. Ea începe de la Întrupare, se continuă cu învățătura Sa și culminează cu moartea pe Cruce, Învierea și Înălțarea la cer. La această stare de jertfă suntem chemați „toți membrii trupului comunitar-sobornicesc

⁵ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *A patra sută a capetelor despre dragoste*, în *Filocalia*, vol. II, traducere de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 1999, p. 113.

⁶ *Ibidem*, p. 119.

⁷ Pr. prof. Dumitru Radu, *Îndrumări misionare...*, pp. 346-347.

al lui Hristos, Biserica, prin slujirea semenilor, cine se transpune în starea de jertfă, transpunându-se în starea de sfințenie”⁸.

Posibilitatea de a ajunge la starea de sfințenie ne-a dat-o Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii și Capul Bisericii, trupul Său tainic, prin tot ceea ce a făcut El pentru noi, de la Întrupare până la Înălțarea Sa la cer, unde stă de-a dreapta Tatălui. Întregul drum al umanității Sale, până la statura desăvârșirii, îl parcurgem și noi în Biserică, repetând, prin Sfintele Taine administrate de episcopi sau de preoți, toate actele prin care a trecut umanitatea Sa.

Prin har, credință și fapte bune, omul își însușește roadele Întrupării, jertfei și Învierii lui Hristos și, prin ele, progresează treptat în sfințenie. Astfel, prin Mântuitorul Hristos ni se transmite sfințenia ca stare de desăvârșire, care își imprimă pecetea pe relația noastră cu Dumnezeu și a persoanelor umane între ele, ea devenind o misiune de realizat pentru fiecare membru al Bisericii lui Hristos.

Faptele bune, ca expresie și rod al slujirii creștine, sunt absolut necesare, alături de credința în Hristos, pentru dobândirea mântuirii și îndumnezeirii, deci a sfințeniei. Aceste fapte izvorăsc din iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele, fiind considerate bune doar acelea care au o motivație religioasă. Între faptele bune, ce sunt absolut necesare pentru a înainta în starea de sfințenie și în obținerea ei, sunt toate faptele care contribuie la păstrarea și progresarea vieții în direcția binelui, ale fiecărui om în parte, dar și ale întregii societăți umane⁹.

Sfințenia înseamnă sălășluirea Sfintei Treimi, a puterii și lucrării dumnezeiești necreate, în cei ce se lipesc cu credință de Hristos și împlinesc poruncile Lui. Hristos Domnul spune: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el” (Ioan 14, 23), precizând că sălășluirea nevăzută sau duhovnicească în cei ce vor crede în El va avea loc după ce Se va înălța la ceruri (Ioan 14, 19). Vederea lui Hristos înseamnă viață pentru aceia, fiindcă trăiesc prezența vie și lucrătoare a lui Hristos, care este întotdeauna și o prezență reciprocă, prin iubire activă¹⁰. În relația cu Hristos, cei ce se lipesc de El rămân

⁸ Drd. Liviu Stoina, *op. cit.*, p. 57.

⁹ *Ibidem*, p. 59.

¹⁰ Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Sfințenia în Ortodoxie*, în „Ortodoxia”, anul XXXII (1980), nr. 1, pp. 33-34.

permanent mlădițe roditoare, care aduc roadă multă, sporind în virtute și în sfințenie (Ioan 15, 5). Aceste roade, prin puterea Sfântului Duh, sunt dragostea, bucuria, pacea și toate celelalte enumerate de Sfântul Apostol Pavel (Galateni 5, 22-23).

2. Sfințenia – starea de desăvârșire a omului

Puterea sfințitoare a lui Hristos și a Duhului Său Cel Sfânt este vizibilă în omul care împlinește cele ale lui Dumnezeu, chiar și la nivelul eticului¹¹. Sfințenia este unire între curățire și lucrarea dumnezeiască în om, arătată de Sfântul Apostol Pavel prin cuvintele: „Căci lauda noastră aceasta este: mărturia conștiinței noastre că am umblat în lume, și mai ales la voi, în sfințenie și în curăție dumnezeiască, nu în înțelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu” (II Corinteni 1, 12). Experierea sfințeniei este experierea unei curățiri și a unei prezențe într-un întreg. Unirea între puritate și lucrarea dumnezeiască face posibilă actualizarea și descoperirea chipului lui Dumnezeu în om, care devine tot mai transparent față de Dumnezeu și tot mai deschis tainei semenului său. Astfel, sfinții sunt tot mai sensibili la prezența și lucrarea lui Dumnezeu în ei și disponibili pentru o lucrare eficientă, slujitoare a semenilor lor, aflați încă pe cale spre patria cerească¹².

Sfințenia omului este o participare la puritatea plină de taină, prin infinitatea ei, a lui Dumnezeu și, prin aceasta, la însăși viața lui Dumnezeu, care se face simțită în trăirea aceleiași taine și infinități. Această participare este simultană cu uitarea plăcerilor trecătoare și inferioare ale păcatului¹³. Sfințirea și sfințenia nu se exclud, ci implică și efortul personal de curățire, după cum ne arată și majoritatea Sfinților Părinți. În acest sens, Sfântul Maxim Mărturisitorul ne spune că sfinții, știind că „lepădarea vieții nu se face fără moarte, au socotit drept moarte a morții renunțare la iubirea trupească, prin care s-a făcut intrarea morții în viață. Prin această renunțare au voit ca, pricinuind o moarte a morții, să înceteze a trăi morții, murind moartea cinstită înaintea Domnului, moartea adevărată a morții,

¹¹ Pr. prof. dr. Dumitru Radu, *Îndrumări misionare...*, p. 763.

¹² Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, EIBMBOR, București, 1978, p. 271.

¹³ Idem, *Sfințenia în Ortodoxie...*, p. 35.

care pe de o parte strică stricăciunea, iar pe de alta deschide în cei vrednici intrare vieții fericite și nestricăciune. Căci sfârșitul vieții acesteia de aici socotesc că nu e drept să se numească moarte, ci izbăvire de moarte și despărțire de stricăciune și slobozire din robie (...) și, ca să spun pe scurt, trecerea hotarului relelor”¹⁴. Sfântul Simeon Noul Teolog recomandă pentru oameni lacrimile pocăinței ca stare de cunoaștere a lui Dumnezeu. Astfel, el ne spune: „După ce va fi petrecut mai mult timp plângând, căzând la pământ și smerindu-se, începe să cunoască puțin câte puțin pe Dumnezeu”¹⁵.

Un rol important la întărirea sfințeniei, în comunitatea bazată pe iubire, îl are cultul divin ortodox. Sfinții Părinți ne dau mereu diferite și bogate îndemnuri de a participa activ la toate slujbele cultului divin, în special la Sfânta Liturghie, centrul și esența acestuia. Sfânta Liturghie aduce o învățatură foarte explicită asupra noțiunii de sfințenie. Înainte de a oferi cina euharistică, preotul anunță credincioșii că lucrurile sfinte sunt ale sfinților („Sfintele Sfinților”)¹⁶. Atunci, adunarea credincioșilor mărturisește într-un glas că doar Hristos este Sfânt („Unul Sfânt, unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl. Amin”)¹⁷. Unicul sfânt, prin natura Sa, este Hristos, iar membrii adunării sunt sfinți doar prin participarea lor la această unică sfințenie¹⁸.

3. Identificarea lui Hristos cu persoana umană. Chemarea omului la sfințenie

Din spusele Mântuitorului: „Fiți sfinți, pentru că Eu sunt Sfânt” (I Petru 1, 16), decurge o întreagă gradație a actelor de sfințire prin participare. Această acțiune de pătrundere a lumii aparține tainelor și sfinților, care ne învață că în viața creștină totul posedă o putere

¹⁴ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, în col. *PSB*, vol. 80, traducere de Pr. prof. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 1983, pp. 156-157.

¹⁵ Sfântul Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în *Fi-localia*, vol. VI, traducere de Pr. prof. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 1977, p. 196.

¹⁶ *Liturghier*, EIBMBOR, 2000, p. 173.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ Paul Evdokimov, *Înnoirea spiritului – studii de spiritualitate*, Editura Pandora, Târgoviște, 1997, p. 101.

sacramentală, pentru că totul este destinat împlinirii liturgice a vieții, participării sale la misterul prezenței divine. Astfel, cu ocazia Paștelui și a Schimbării la Față, credincioșii aduc la Biserică fructe și alimente, pentru a fi binecuvântate. Această practică de binecuvântare extinde asupra hranei principiul euharistic al ofrandei, al darului, al sfințirii. Paul Evdokimov ne spune că destinul apei este acela de a participa la misterul epifaniei, cel al lemnului de a fi arbore al vieții și material pentru Cruce, cel al pământului de a primi Trupul Domnului pentru odihna noului Sabat, iar destinul pietrei este acela de a ajunge să fie piatra de pe ușa mormântului. Uleiul și apa se desăvârșesc în Taina Sfântului Botez și a Mirungerii, iar elementele din grâu și vin se desăvârșesc ființial în Euharistie¹⁹. După cele arătate anterior, putem observa că totul se referă la Întrupare și că totul conduce la Dumnezeu, într-o Liturghie supremă.

Liturghia integrează acțiunile cele mai elementare ale vieții (sărutul, mâncatul, vorbitul, spălatul, fapta), ele existând pentru ca fiii lui Dumnezeu să participe în comuniune la slăvirea Creatorului lor. În timpul Liturghiei, episcopii sau preoții adună rugăciunile și darurile credincioșilor, apoi aduc Tatălui această ofrandă și pronunță epicleza în numele tuturor.

Sfântul este, în general, omul care s-a eliberat de toate patimile, de lăcomia de avere, de mâncare, de orice fel de răutate, de mândrie și mândrie, fiind omul care a ajuns la o stare de desăvârșită înfrânare, răbdare, smerenie, iubire, la o stare de permanentă vedere a lui Dumnezeu și de o convorbire cu El în rugăciune. În el s-a acumulat o uriașă forță de respingere și de rezistență în fața oricărei ispite. El a topit în sine orice frică de moarte, de nesiguranță, ce întreține în om toate formele și grijile de sine. Această forță reprezintă întărirea dumnezeiască a spiritului și, prin el, a trupului.

Fiind creat după chipul lui Dumnezeu, adică fiind înrudit cu Dumnezeu, omul are vocația asemănării cu El, tinde spre Dumnezeu, în sensul că dorește și încearcă a reîntra în relație cu El. După creație, însă, existența omului va fi supusă păcatului, care a lăsat o urmă puternică în sufletul său. Din această cauză, prezența Creatorului nu mai poate fi percepută de om în mod direct, ca în Grădina Raiului, unde Dumnezeu vorbește cu omul față către față. Firea

¹⁹ *Ibidem*, pp. 102-103.

omului, îmbolnăvită prin păcat, va duce la ruperea comuniunii cu Dumnezeu. De aceea, „Dumnezeu este prezent pentru om și absent, apropiat și depărtat”²⁰.

După căderea omului în păcatul neascultării, comuniunea care exista între Dumnezeu și părinții întregului neam omenesc, Adam și Eva, s-a rupt și apare o distanțare între Dumnezeu și lume. Depărtarea aceasta este simbolizată în Sfânta Scriptură sub chipul heruvimilor care păzeau calea spre pomul vieții: „Și izgonind pe Adam, l-a așezat în preajma grădinii celei din Eden și a pus heruvimi și sabie de flacără vâlvăietoare să păzească drumul spre pomul vieții” (Facere 3, 24). Pe viitor, încercările lui Dumnezeu de a chema făptura Sa la Sine, precum și căutările umane se vor desfășura sub semnul sfințeniei, înțelegându-se ca o distincție absolută între realitatea divină și cea umană.

Sfințenia lui Dumnezeu s-a arătat creației în primul rând prin aducerea ei la existență și s-a manifestat, în continuare, menținându-o în această existență și purtându-i de grijă, ca să-și atingă scopul pentru care a fost creată. Astfel, prima manifestare a sfințeniei lui Dumnezeu în lume a început cu arătarea iubirii Sale față de lume prin actul creației. Expresia „să fie” arată că existența creată își are începutul de la Cel ce era prin excelență izvorul existenței și al iubirii. Dar această lume creată nu trebuie și nu poate să fie total izolată de Dumnezeu, cauza aducerii ei la existență²¹. Dacă Dumnezeu a creat lumea ca pe o manifestare a energiei Sale necreate, ca Unul care este un nesfârșit izvor de energie deschis lumii, înseamnă că și „lumea este capabilă să fie deschisă în intimitatea ei adâncă acestei energii”²².

Fiind unul dintre atributele morale ale lui Dumnezeu care s-a arătat în lume chiar de la creație, sfințenia Sa nu se poate depărta definitiv de lume, cu toate că lumea poate să se închidă sfințeniei divine, cum a și făcut-o prin neascultarea protopărinților. Nu trebuie uitat faptul că sfințenia lui Dumnezeu este nedespărțită de bunătatea Sa, care este un dar divin făcut lumii și care rămâne în lume.

²⁰ Pr. conf. dr. Petre Semen, *Învățătura despre sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament*, Editura Trinitas, Iași, 1993, p. 78.

²¹ *Ibidem*, p. 79.

²² Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Revelația prin acte, cuvinte și imagini*, în „Ortodoxia”, anul XXI (1968), nr. 3, p. 351.

Dacă prin sfințenia Sa, Dumnezeu creează totul prin bunătatea Sa, El singur conduce, lămurește, hrănește, îndrumă, vindecă și învie.

Pentru că lumea nu poate sta în fața sfințeniei divine care se revelează în creație, Dumnezeu se adaptează chenotic la slăbiciunea lumii. Ori de câte ori se revelează lumii, sfințenia divină nu poate să se sălășluiască într-o formă creată umană, căci ea se arată ca ceva care depășește tot ceea ce este lumesc, ceva de alt ordin și, de aceea, era necesar ca ea să apară printr-una sau alta din energiile sale, într-o formă văzută, pentru ca omul să o poată percepe²³. Astfel, ea apare sub forma norului sau a stâlpului de foc care conducea pe israeliți (Ieșire 13, 21-22: „Iar Domnul mergea înaintea lor ziua în stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea în stâlp de foc, luminându-le calea, ca să poată merge și ziua și noaptea. Și nu a lipsit stâlpul de nor ziua și nici stâlpul de foc noaptea dinaintea poporului”) sau a focului care a mistuit jertfa lui Ilie (III Regi 18, 38: „Și s-a pogorât foc de la Domnul și a mistuit arderea de tot și lemnele și pietrele și țărâna și a mistuit toată apa care era în șanț”).

Este adevărat că unele dintre manifestările lui Dumnezeu în lume sunt mai statornice, dar și acestea sunt doar pogorăminte pe care le face Domnul, adaptări la puterea de înțelegere a omului, iar nu manifestări continue ale lui Dumnezeu²⁴. Dumnezeu revelează lumii sfințenia Sa și prin neîncetatele Sale acțiuni de manifestare a iubirii față de creatură, așa cum arată și psalmistul care zice: „Bun este Domnul cu toți și îndurările Lui peste toate lucrurile Lui” (Psalm 144, 9).

Pe măsură ce Dumnezeu intră în legătură cu omul, comunicându-i sfințenia Sa, omul își dă seama că sfințenia este inexprimabilă și de neînțeles cu mintea, ceva care îl depășește. Ideea de divin are ceva care se sustrage total puterii de înțelegere a omului. Prin sfințenia divină se deschide omului un abis în care privirile nu știu și nu pot sonda. Reduși la tăcere totală în fața sfințeniei divine, oamenii ar dori să tacă fiindcă, într-o oarecare măsură, tăcerea este singura laudă cuvenită divinității. În atmosfera de sfințenie care se află într-o strânsă legătură cu transcendența și mila Sa, dar și cu dreptatea și bunătatea, omul credincios săvârșește binele și urmează bunătatea. El este

²³ *Ibidem*, p. 363.

²⁴ *Ibidem*.

pătruns de convingerea că împlinește voia lui Dumnezeu, care pedesește cu bunătate, „pentru că nici bunătatea fără dreptate și nici dreptatea fără bunătate nu pot indica vrednicia firii dumnezeiești”²⁵.

Concluzii

Marea diferență dintre Dumnezeuul Cel Sfânt și omul zidit de El din pământ o exprimă, în modul cel mai convingător, profeții Vechiului Testament, care arată că sfințenia divină apare ca un desăvârșit mister²⁶. Dacă omul, prin puterile proprii, nu se poate apropia de Dumnezeuul Cel Sfânt și nici nu poate înțelege ce este sfințenia în sine, Dumnezeu, prin faptele Sale minunate prin care intervine în lume, Se descoperă pe Sine, arătând că sfințenia Sa nu este atributul unui mister impersonal și izolat, ci este calitatea cea mai reprezentativă a Divinității. Cel care are de câștigat de pe urma acestei comuniuni este omul. Despre dorința lui Dumnezeu de a comunica sfințenia Sa omului vorbește clar prorocul Miheia: „Ascultați voi neamuri toate, ia aminte pământule și tot ce se află pe tine” (Miheia 1, 2). Prin aceste cuvinte, și popoarele păgâne sunt chemate la sfințenie, dar și la judecata finală a lui Dumnezeu.

Prin revelarea sfințeniei Sale omului, Domnul Însuși aruncă cea mai limpede lumină asupra Persoanei Sale sfinte și, prin aceasta, Își descoperă divinitatea. În fața sfințeniei divine care adună în sine ca un întreg toate perfecțiunile divine, omul își dă seama că nu poate percepe această taină a Ființei supreme Care i se descoperă.

Chemarea lui Dumnezeu la sfințenie: „Fiți sfinți, că Eu, Domnul Dumnezeuul vostru, sunt sfânt!” (Levitic 11, 44) ne arată că, după hotărârea liberă a lui Dumnezeu, s-a rânduit o categorie aparte de credincioși, căreia i s-au deschis perspective infinite de progres pe calea îndumnezeirii, „pentru a fi o cât mai fidelă asemănare cu Dumnezeu și un cât mai deplin chip al Creatorului”²⁷.

²⁵ Origen, *Scrieri alese, partea a III-a. Despre principii*, traducere de Pr. prof. T. Bodogae, București, 1982, p. 138.

²⁶ Pr. conf. dr. Petre Semen, *Sfințenia lui Dumnezeu și sfințenia oamenilor în Vecchiul și Noul Testament*, în „Teologie și Viață”, serie nouă, anul II (LXVIII) (1992), nr. 1-3, p. 83.

²⁷ Pr. prof. Sebastian Chilea, *Sfinții la judecata păcătoșilor*, în „Studii Teologice”, anul XXXI (1979), nr. 9-10, p. 573.